

PRATA PENGAR

Privatekonomi på
enkel svenska

Kapitel 2 Budget

Viktiga ord film 1:

bostadsbidrag
budget
hygien
inkomster
internet
nöje
radio- och tv-avgift
studiemedel
utgifter

Viktiga ord film 2:

totalt
saknar

Viktiga ord film 3:

hemifrån
extra jobb
kanske

Introduktionstexter:

Film 1 – Inledning

En mamma och hennes dotter pratar med varandra. De är hemma i köket. Dottern visar att hon har gjort en budget. Hon ber mamman titta om hon har gjort rätt.

Dottern visar sina inkomster och utgifter. Inkomsterna är bostadsbidrag och studiemedel.

Utgifterna är hyra, el, telefon, internet, kläder, mat, hygien och nöje. Radio- och tv-avgift är också en utgift hon måste betala.

Hon behöver också ett busskort för att kunna åka till universitetet. Det är en extra utgift.

Film 2 – Visa Idas budget

Ida visar sin budget för mamman när den är färdig. Hon visar alla sina inkomster och utgifter. Ida har skrivit alla inkomster i en spalt. Inkomsterna är totalt 9 240 kronor per månad.

Hon har skrivit alla utgifter i en annan spalt. Utgifterna är 9 990 kronor i månaden. Det betyder att det fattas pengar. Ida saknar 750 kronor varje månad.

Film 3 – Avslutning

Ida säger till sin mamma att allt var dyrare än hon trodde. Hon säger att det kostar mycket att flytta hemifrån. Mamman svarar att Ida kanske behöver ett extrajobb för att kunna betala allt.

Film 1 – Inledning

Film 2 – Visa Idas budget

Film 3 – Avslutning

Berätta:

Gör du en budget? Varför? Varför inte? Vilken är din största utgift? Hur stor är den utgiften ungefär varje månad? Vilka är dina övriga utgifter? Vilken var din största utgift i landet där du bodde förut?

Vilka är dina nöjen? Vilka av dina nöjen kostar pengar? Ungefär hur stor är utgiften för nöjen varje månad? Jämför med hur det var för fem år sedan. Kostar dina nöjen mer eller mindre nu? Jämför med hur det var för tio år sedan. Kostar dina nöjen mer eller mindre nu?

Vilka hygienartiklar använder du? Ungefär hur stor är den utgiften varje månad? Vilka av dina hygienartiklar är dyrast?

Diskutera:

Ska ungdomar, som fyllt 18 år, betala när de bor hemma hos sina föräldrar? Om du svarade ja, hur mycket tycker du att de ska betala varje månad?

Ska barn, 7-12 år, få veckopeng av sina föräldrar? Varför? Varför inte? Om du svarade ja, vad tycker du att de behöver pengarna till?

Ska ungdomar, 13-17, år få månadspeng av sina föräldrar? Varför? Varför inte? Om du svarade ja, vad tycker du att de behöver pengarna till? Tycker du att de ska lära sig att göra en budget? Varför? Varför inte?

Skriv:

Skriv alla inkomster du har under en månad.

Skriv också alla utgifter.

Är det något du blir förvånad över?

Är du nöjd med din budget?

Om du svarar nej, vad är det du vill ändra på?

Fler övningar:

Se www.konsumentverket.se/lattlast och www.konsumentverket.se/sv/privatekonomi/Budget/budgetkalkylen/

Gör nya ord av de bokstäver som finns i ordet inkomster.

Gör nya ord av de bokstäver som finns i ordet *utgifter*.

Öva mera:

Läraren säger ett fyrsiffrigt tal. Eleverna skriver talet med siffor. Läraren fortsätter att säga flera tal och skriver på tavlan så att eleverna kan kontrollera att de skrivit rätt. Eleverna skriver sedan fem-tio fyrsiffriga tal var. De sitter därefter två och två och läser sina tal ett i taget. Den som sitter bredvid skriver.

Facit till övningsuppgifter

Kapitel 2: Budget

Skriv det ord som passar i meningen.

bostadsbidrag • budget • hyra • inkomster • internet • radio- och -tv-avgift • utgifter

Dotter: Mamma, jag har gjort en budget. Kan du se om jag har gjort rätt?

Dotter: Här är mina inkomster/utgifter. Och här är mina inkomster/utgifter.

Mamma: Och inkomsterna det är studiemedel och bostadsbidrag.

Dotter: Och utgifterna är hyra/radio- och tv-avgift, el, telefon, kläder, mat och nöje.

Mamma: Och sen tror jag att du behöver internet.

Mamma: Och så måste du betala radio-och tv-avgift/hyra.

Skriv det ord som passar i meningen.

barnbidrag • bostadsbidrag • inkomst • internet • nöjen • utgift

1. Inkomst är pengar du får, till exempel för arbete.
2. Inkomst är till exempel också barnbidrag och bostadsbidrag.
3. Utgift är pengar du betalar, till exempel hyra.
4. Ett annat exempel på utgift är internet/nöjen.
5. Internet/nöjen är också exempel på utgift.

Skriv det ord som passar i meningen. Varje ord passar i två meningar.

avgift • gift • giftig • utgift

1. Han har en fru. Han är gift.
2. Hon har en man. Hon är gift.
3. Svamp kan vara giftig.
4. Rök kan vara giftig.
5. Du får betala avgift när du går till läkare.
6. Du ska betala avgift om du har tv.
7. Hyra är en stor utgift varje månad.
8. Mat är också en stor utgift.

Skriv ord som passar i meningen. I bland passar flera ord.

bostadsbidrag • hyra • mat • studiemedel • 750 kronor • 9 240 kronor • 9 990 kronor

1. Hur stora inkomster har Ida totalt varje månad? 9 240 kronor.
2. Vilka inkomster har hon? Bostadsbidrag och studiemedel.
3. Vilka utgifter har hon? Mat och hyra.
4. Hur stora utgifter har hon totalt varje månad? 9 990 kronor.
5. Hur mycket saknar hon varje månad? 750 kronor.

Skriv R (rätt) eller F (fel).

1. Inkomst är pengar du får. **R**
2. Utgift är pengar du betalar. **R**
3. Att sakna pengar betyder att det fattas pengar. **R**
4. Internet är exempel på inkomst. **F**
5. Studiemedel är exempel på inkomst. **R**
6. Radio - och tv-avgift är exempel på utgift. **R**
7. Budget och bidrag betyder samma sak. **F**
8. Budget är att skriva upp alla inkomster och utgifter. **R**
9. Inkomster totalt betyder alla inkomster tillsammans. **R**